

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. é;
Eckstein B. hird. irod. Bécsben.
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.
„Általános Tudóitók” hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyilttér petítőra 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlöny

Állatvédelem.

Lelkiismeretlen lócsiszárok, kivált czigány-kupeczek, csalási szándékkal különféle fogásokkal, műveletekkel élnek, amelyek amellett, hogy a rászédelt károsító csalafintaságok, még állatkínzások is.

Elkövetik pedig ezeket az embertelen és csaló műveleteket pl. azért, hogy a ló eladóját pénzben megszarolják, esetleg pedig, hogy a megvásárolt, de nem tetsző állatot az eladóra visszakényszerítsék s a vételért visszacsálják.

E kétféle hunczúság elérésére pl. seréttet tesz a kupecz a vásárolt ló fülébe, hogy annak folytán némi bulaságba essék az állat, s úgy tűnjön fel, mintha az u. n. butacsíraban (egy gyógyíthatatlan agy-bántalomban) szenvedne, mely miatt a törvénybíró a lovat az eladónak vissza szokta — a vételár visszafizetésének kötelezettsége mellett — ítélni. A pört kerüendő, az eladó talán vissza veszi a lovat, vissza adja a pénzt, avagy kiegyezik a kupeczczel pl. 20—40 korona visszaadása mellett. Így mindkét esetben károsodik, mert kap egészséges lova helyett egy mesterségesen elbutított, vagy aztán fizet; a kupecz pedig mindkét esetben jól jár, mert vagy ingyen pénzhez jut s a lovat is vissza kapja, melynek füléből aztán a seréteket kiveszi, a felidézett bajt megszünteti; vagy nem károsodik, mert a vételért vissza kapja.

Eppen ez az eset pl. akkor is, ha a csaló csepük vagy rongy-dugóval a vett ló egyik orryukát betömészi, hogy így u. n. fulladozást idézzon fel. Az ily lovat is visszakinálja aztán az eladónak s az — nem különben a pört, melyben vesztes volna — kerüendő, a vételárból néhány koronát vissza ad, a kupecz pedig markába nevetve a lovat elviszi, az orrtömészt kiveszi s azzal a fulladozásnak vége.

Hasonló az eset akkor is, mikor pl. avval viszi vissza az eladóhoz a vásárolt lovat, hogy az nem eszik s vagy követeli, hogy vegye vissza az eladó, vagy hogy adjon valamit vissza a vételárból. A sarokba szorított eladó ilyenkor is inkább vissza ad valamit a vételárból, pedig ha jól megvizsgálná a lovat, felfedezhetné, hogy azért nem eszik az, mert egy pár órával előbb faszegeket, vagy bádög-darabokat vert a kupecz a ló fogai közé, avagy a nyelvét tüszurásokkal felsértette, fájdalomossá tette.

S hogy még egyet említek, a kupecz az egy-két nap előtt vásárolt lovat, melytől szabadulni akar, vagy amelyet hirtelen használnak eladni nem tud, sántává teszi s visszakinálja. A legtöbb tájékozatlan eladó ebben is és szintén felül a csiszár furfangjának, pedig ha jól megnézné az állat lábát, észrevenné, hogy készakarva van az ideglenesen sántává téve pl. úgy, hogy patkója

és talpa közé kavics vagy vas-ék van dugva, avagy patájának érzékeny pártája meg van szurkálva, vagy pedig lába hajlító inába lü segélyével egy szörszál, vagy vékony sodrony van huzva.

Ilyen, s hasonló — állatkínzással kapcsolatos — gazemberségekre jó tehát mindannyiszor gondolni, ahányszor efféle eset adja elő magát.

(i. y.)

Az istállótrágya értékének megállapítása.

A magyar gazdák többségének az a nézete, hogy az istállótrágya értéke mint bevételi tétel a gazdaság számadásában nem szerepelhet, mivel az állat tenyésztésnek elkerülhetetlen hulladéka. Ezen nézet azonban a fejlettebb gazdasági irányzat előtt meg nem állhat, mivel a trágya jelentékeny használati értékkel bír, tehát piaci árának is kell lenni, annál is inkább, mert az istállótrágya hiányában az abban levő növényi tápanyagokat piaci árral bíró műtrágyákkal kell pótolni. Ép ez okból a trágya értékét mint jövedelmi tételt kell a gazdaság számadásába beilleszteni.

A trágya értékének megállapítására többféle módszer van alkalmazásban. Legegyszerűbb trágyaérték kiszámítási mód az, a mikor a trágyának helyi piaci árát vesszük tekintetbe ha pl. egy 1 m. trágya a gazdasági táblára kiszámítva 60 fillérbe kerül, akkor a gazdaságban levő trágya értékét megkapjuk, ha ezen 60 fillérből levonjuk a táblára való fuvarozás költségét, a mi a körülményekhez kép st változó. Így ha ezen fuvarozási költség métermázsánként 20 fillért tesz ki, akkor a trágyának tényleges értéke 40 fillért tesz ki métermázsánként. Vannak a kik a trágya hatása alapján állapítják meg a trágya pénzértékét t. i. a mint az terméstartalom alakjában jelentkezik. Ezen módszer azonban nem jó egyrészt mivel a terméstartalom nemcsak a trágyának, de az éghajlati viszonyoknak is lehet eredménye s másoktól nem lehet pontosan megállapítani azt a többletet, a melyet a trágya alkalmazása idéz elő. Vannak ismét mások, a kik a trágya értékét a gabona értékével hozzák viszonylatba, nevezetesen 1 q. mizs árát 20—25 q. trágya árával teszik egyenlővé, vagy pedig a jól elkészített istállótrágya értékét a rozs árának 60-ával teszik egyenlővé pl. 10 koronás áratat fellételezve 1 q. istállótrágya értéke 50 fillér lenne.

Szokásos s reális alappal bír azon trágyaérték kiszámítási mód is, a mely a műtrágyákat veszi számítási alapul. A piaci árral bíró műtrágyákban foglalt nitrogén, foszfor és káli 1 mmázsában való mennyi-

sége között se lévén ismeretes, ezután vegyelemzés uiján kiszámítjuk, hogy a műtrágya 1 gr foglalt nitrogén, foszfor, káli, hány mázsa istállótrágyában található fel. Ha ezt kiderítettük az egy mázsa műtrágya árát elosztjuk az istállótrágya azon mennyiségével, a mely a megfelelő mennyiségű anyagokat tartalmazza s így nyerjük az istállótrágya pénzértékét. Így pl. ha azt találjuk, hogy egy métermázsá guáno, nitrogén, foszfor és káli tartalma 56 mázsa istállótrágyában található fel és a guáno ára gazdaságunkba szállítva volna métermázsánként 26 k. akkor $26 : 0.56 = 2600 : 56 = 46.4$ fillér, vagyis 1 mm. istállótrágya értéke lenne 46 fillér.

Kiszámíthatjuk a trágya értékét az állattenyésztés alapján is, úgy, hogy ha valamely állattenyésztési ágra felszámítjuk az összes kiadásokat és bevételeket, a mikor is az esetleges kiadási többlet képezi az összeget a mennyibe a trágya a gazdaságnak kerül. Ezen trágya kiszámítási mód azonban nem megfelelő, mivel ha az állattenyésztés tényleges használnak jár, akkor az istállótrágya értéke a gazdaságnak teljesen ingyen marad.

Van ezen felül még nagyon sok trágya kiszámítási mód, de a melyek részint nagyon bonyolultak, részint nem megfelelők.

A különböző módszerek egybevetéséből és sokszoros kísérletekből a gyakorlat azon következtetést vonta le, hogy az istállótrágya értékét a feleletett takarmány piaci árának 15%-át teszi ki.

Ezen százalék a trágya kezelése szerint módosulást szenved úgy, hogy 1. a jól kezelt trágya értéke a takarmány árának 20%-ára; 2. közepesen kezelt trágya értéke a takarmány árának 15%-ára; 3. rosszul kezelt trágya értéke a takarmány árának 10%-ára tehető.

Tehát ha a széna ára 4 k. mázsánként és 1 m. szénából lesz 170 kg. érett trágya s a trágya jól kezeltetett, akkor a 170 kg. trágya ára a feleletett széna árának = 4 koronának 20%-a vagyis $400 \times 20 = 80$ fillér

100
ler a miből 1 mm. trágya áraként 58 fillér fog kikerülni. Ez a lehető legegyszerűbb trágya kiszámítási mód s a való értékhez is legközelebb fog járni.

Közigazgatási bizottsági ülés.

II.

A kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a miniszter elrendelte, hogy Orehovicsán, az ehhez iskolailag csatolt Vullária községben az 1902. évi szeptember 1-én állami iskola létesíttessék; Turcsisacsn pedig a jelenlegi községi iskola helyébe. Jelen volt Tapolczán a vinczellér iskolának néptanítók részére tartott borászati és szőlészeti tanfolyam záróvizsgálatán. — Meglátogatta az új iskolai épületben elhelyezett kispáthii r. kath. is-

kolát, a monoslói és balatonhenyei ev. ref., a balatonhenyei r. kath. iskolát, és a tatolczai r. kath. kisdudovát. — Személyesen eszközölte Zalalövön az állami iskola szervezésére vonatkozó intézkedéseket. — Átvette második alkalomból a zalalövön áll. iskola ingatlanait s az iskolát átadta a helyszínen újból szervezett gondnokságnak. — Megnyitotta a nagyfalusi állami elemi iskolát. — Járásí főbíróval meglátogatta a muraszterdohelyi állami iskolát, melynek több személyi és dologi ügyében intézkedett. — Meglátogatta a kávési és bonczdöföldi r. kath. iskolát. — Ugyancsak járásí főbíróval meglátogatta a salomvári, alsóbagodi, andráshidai r. kath., az alsónemesapáti és felsőnemesapáti községi iskolát. Ezen utolsó csoport valamennyi iskolájánál a szervezendő második tanerő ügyében a helyszínen értekezett. — Meglátogatta a mikszvári r. kath. iskolát és a kotori r. kath. kisdudovát.

Thassy Imre és társainak felfolyomódása a zalalövői és vele egyesült községeknek f. évi október 6-iki képviselőtestületi határozat ellen előterjesztvén, mivel az állami iskolához megajánlott járatmányok ügye a maga útján megállapított, a közigazgatási bizottság a felfolyomódás tárgyalásába nem bocsátkozott.

Királyi tanfelügyelő Lőrinczy Géza nagykanizsai lakos, polgári iskolai rajztanító felfolyomódása kapcsán beszerzett ügyiratokat bemutatván, mivel felfolyomódó a becsutott pályázatú hirdetésem értelmében tényleg ideiglenes segédtanítói minőségben választott meg a beteg Papp Miklós segédrajztanító helyettesítésére, továbbá mert az 1900. évi augusztus 23-iki választás is csak az elhalt, véglegesített Papp Miklós segédtanító helyére történt, a javadalom érdemében pedig határozott kijelentés tételét a régi 600 forint fizetésnek és 180 frt lakbérnek a jövőben is érvényben hagyásáról: felfolyomódónak rendes tanítói fizetés iránti igénye figyelembe vehető nem volt.

A miniszter a gyepükajáni r. kath. iskola részére évi 60 k., a szentjakabai r. kath. iskola részére évi 151 k. államsegélyt utalt ki, miről a miniszteri rendelet másolatával érdekelte községeket a bizottság értesíti.

Csömödér községnek évi államsegélyért, Dobri, Szentandrás és Vászoly községeinek tanítójuk részére ötdéves korpótlék elnyerése tárgyában beadott kérvényét a bizottság pártolólagn terjeszti fel a miniszterhez. Hüll Czeczília eskütnyáji kisdudovónót jelen állásában a bizottság megerősítette. A bizottság tudomásul vette a tanfelügyelő jelentését, mely szerint Németh József baki tanító új díjlevelét pótlás czéljából visszavonta; továbbá, hogy a számadásoknak illetve hátralékoknak rendezése czéljából a megyei főszámvevő kiküldetése iránt intézkedés történt.

Királyi tanfelügyelő bemutatja a zalavármegyei általános tanítói testület kérvénye alapján a tanítói közgyűlésekre utazó tanítók fuvar és napidija ügyében eddig tett intézkedéseket s egyben a megyei tanfelügyelő elnökének e tárgyban tett javaslatát. A bizottság felhívja a tanfelügyelőt, hogy a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának végleges intézkedése után tegyen e tárgyban javaslatot.

A pölöskefői községi iskolai tanító új díjlevelét a bizottság megerősítette.

Királyi tanfelügyelő jelentést tesz a kerkauskándi iskola építésnek Kerkatófalui község által való kisleltetése ügyében. A járásí főszolgabíró felhívja, hogy az illető két község érdekeltiségek az iskolaszéki elnök meghívása kapcsán, jelentse ki, hogy ha Kerkatófalui község Kerkateskánd érdekeltiségeivel egyetemben nem fogja 1902. évi február hó 1-ig az iskola építést szabályos keretben megindítani, a kerkateskándi iskola felépítése Kerkatófalui község terhére hatósági uton fog teljesíteni.

Az országban még felállítandó új önálló gazdasági ismétlő iskolák ügyében megtartott tárgyalások eredményéhez képest a közigazgatási bizottság, figyelemmel a tett ajánlatokra, főleg Nagy-Kanizsa, Zalabér, Letenye, Köveskállya és Törje járatmányairól tesz jelentést a miniszternek.

Kö z g a z d a s á g.

Marhabirtokosok és mezőgazdák.

A létező iparágak közül egyik sem bír gyártmányának olyan tökéletességére hivatkozni, mint a hogy ez a mai géptechnika terén látható. Az, ki a jeleu viszonyokkal lépést tartva, iparának vagy gazdaságának üzemére gépeket használ, az hasznosítja ezen vívmányokat, és azzal szemben,

a ki még mindig a régi szokásokhoz ragaszkodik, egy dusabb jövedelemmel van elől. Ma különösen a mezőgazdaság az, a mely segédgépeinek tökéletességéből előnyt húz, a mennyiben praktikus és szükségleteinek megfelelő gépek beszerzése által abba a helyzetbe jut, hogy a jó és olcsó munkaezők helyett, melyek folytonosan kevesbednek, pótlást, illetve nehéz foglalkozásában könnyítést és támaszt talál.

Egy ilyen a mezőgazdák által örömmel üdvözölt találmány a Mayfarth Ph. és Társa, Bécs II/1, Taborstrasse 71. sz. szabadalmazott, kenőgyűrűkkel ellátott görögcsapággyai. Ezen új csapággyaknak hatalmas sikere az által éretett el, mert ezek a gyakorlatban sokkal jelentékenyebb előnyöket nyújtanak, mint más szerkezetű csapággyak. Mindenekelőtt a meglepően könnyű járás és az azzal egybekötött erőmegtakarítás az, a mi az ezen csapággyakkal ellátott gépeket jellemzi, erőmegtakarítás, a mely oly jelentékeny, hogy az üzemhez szükséges erőnek kb. 30% — a megtakarítható; továbbá az önműködő kenés, a melynél csak egyszer kell az olajtartót megtölteni, hogy hosszú időn át az önműködés fenntartható legyen. Ezzel van kapcsolatban az igen csekély olajhasználat, a mennyiben a tengelyről lefolyó olaj az olajtartóba ismét visszafolyik, és így csak csekély kezelésköltség keletkezik. A szabadalmazott, kenőgyűrűkkel ellátott görögcsapággyaknál ki van zárva az az eset, hogy a csapággy megmelegedése által az üzem megzavartassék.

Világos, hogy ilyen előnyök a mai gazdasági viszonyok mellett figyelmen kívül nem hagyhatók.

A könnyebbités és ennélfogva a munkaezőmennyi olcsóbbá tétele is, a mit egy ilyen szabadalmazott kenőgyűrűs görögcsapággyakkal ellátott gép nyújt, mindenki arra fog birni, hogy a beszerzésnél ilyen gépek inkább nyujtson előnyt, mint más fajtu gépek.

Bár ezen új ágyazások gépeknél, a melyek járgányval vagy másminő erővel hajtának, egy jelentékenyen könnyebb járást eredményeztek is, kétszeresen megpöbbs volt azonban a siker a szabadalmazott kenőgyűrűs görögcsapággyakkal ellátott kéziérőre berendezett gépeknél, a mi a nevezett czéget arra bírta, hogy a takarmányvágó gépeit is ilyen csapággyakkal lássa el. Ilyen gépek, a különböző új rendszerek szerint előállítva, mindazon követelményeknek megfelelnek, a melyeket egy jó takarmányvágó gép ellenében támasztani kell. Egyéb legújabb rendszerű takarmánykészítő gépek, mint darálók, répvágók, szállítható takarékosztók, takarmányfüllasztó készülékek, kukoriczomolyosók és ilyen hasonlók, a nevezett czégtől ingyen kapható árjegyzékekéből — kisebb szükségletekhez is alkalmazva — kiválaszthatók.

C S A R N O K.

Tél a délvidéken.

Máskép süvölt a szél az én hazámban, Máskép nyargal hóparipán a tél; A merre száguld, elhal minden élet, A fák között síkongva száll a szél, Király a rónák végtelen hazáján, Birodalma fehér szőzistás hó... Diadalutját semmi el nem állja, Hatalma nagy, erős, mindenható.

Nem is tél ez itt lenn a délvidéken, Nem is szél, mely oly lanyhán lengedez, Az ég sötét... Halk eső hull a földre; A természet bus tetemése ez. A fényes, zöld babérfák megfakulnak. A ciprus busan hajtja meg fejét... Mintha soha tavasz már nem fakadna, Oly hervadás terül el szerteszt.

Hol van a kállya élénk, tiszta lángja, A kellemes, barátságos meleg? Hol van a lámpa kedves, enyhe fénye, És hol vannak a kedves emberek? Magam vagyok az örökzöld honóban, A hol erőltlen, langyos, bus a tél. Nem törődik senki a más bajával, Itt minden ember csak magának él.

El vágyom... El!... Az én hideg hazámba, Hadd érjen hó, hadd járjon át a fagy. Nem kell nekem a pálmafák világa, Az én világom szép hazám te vagy. Otthon elszunnyad télen a természet, De itt csak lassan, busan haldokol. A merre járok mindenütt haldoklás; Halál, vagy élet nincsen itt sehol.

Nem kell nekem délnek csodás hazája, Nem kell nekem e szürke, enyhe tél... A hol a tél így bágyadt, ily elnyert, Ott az én lellem tavaszt sem remél. Az eső hull... Minden oly árva, szürke; Érzem, elhervaszt ez a hervadás... Hazavágyom!... Lehet halál körülöttem, Ha azt tudom, hogy van feltámadás!

Pásztor Árpád.

A Zrinyi-émlék ügye.

Lapunk mai számában befejezzük Perlak város érdemteljes közönségének a Zrinyi-émlék czéljaira eszközölt gyűjtése és adományának közlését és kimutatását. Mindazok, a kik a gyűjtés fáradságos munkáját végezték s a kik adományokkal a Zrinyi-émlék felállításához hozzájárultak, fogadják ismételten a jó ügy nevében hálataljes szívből jött köszönetünket!

Harminczhatodik kimutatás:

Kecskés Mátvás	Perlak	— k. 10 f.
Szácser Balázs	»	» 10 »
Martincsevics József	»	» 6 »
Csonkás András	»	» 5 »
Beti Antal	»	» 10 »
Glavina Mátvás	»	» 10 »
Gregorás Mátvás	»	1 »
Ruzsman Pál	»	1 »
Kramberger Péter	»	» 20 »
Pongrácz Balázs	»	» 20 »
Misics Antal	»	1 »
Glavina János	»	» 20 »
Mlinarecz Vincze	Ottok	» 10 »
Levak Antal	»	» 10 »
Kutyák Elek	Perlak	» 30 »
Jegyud István	»	» 40 »
Hemár Jenő	»	» 20 »
Bozsok Jakab	»	» 10 »
Krupics János	»	» 20 »
Osztrognár Károly	»	» 20 »
Lukacsics Miksa	»	» 20 »
Gerencsés János	»	1 »
Szerpák József	»	» 10 »
Kovacsics József	»	1 »
Sipos Elek	»	1 »
Loncsarics János	»	1 »
Varga Jakab	»	1 »
Länge Kelemen	»	1 »
Visnicics József	»	1 »
Blazsinesics Jakab	»	» 20 »
Pintarics János	»	» 40 »
Balázs Rudolf	»	» 20 »
Szernecz István	»	» 40 »
Novák György	»	» 40 »
Petricics Tamás	»	» 40 »
lfj. Kecskés János	»	» 20 »
Horváth Pál	»	» 30 »

Összesen: 15 k. 51 f.

Lapunk m. számának kimutatása 2395 k. 00 f.

Az eddigi gyűjtés eredménye 2410 k. 51 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatólag közölni.

K Ü L Ö N F É L É K.

— Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1901. évi december hó 9-én és folytatva tartandó közgyűlésén felvendő s vidékünkét is érdeklő tárgyak sorozata: Az 1876. évi VI-ik t.-cz. értelmében a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag, névszerint: Eperjess Sándor, dr. Gyömörey Vincze, Hertelendy Ferencz, Koller István és Ziegler Kálmán, valamint az elhalt Skubics Jenő helyére új tagok választása. — Az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 17. és 20. §§-ai alapján a vármegyei központi választmányok 1902—1904. évekre történendő újra alakítása. — Az állandó választmány megalkotása 1902—1904. évekre. — A vármegyei igazoló vá-

lasztmány négyrendbeli határozata, a szentlázslói-hodosáni-, csesztregi-, novai és bellatinai választókerületekben fűrészesben levő tagsági helyeknek betöltése czéljából választási határnap kitűzése iránt. — A nm. m. kir. helygymnáziumnak folyó évi 112.421/II. szám alatt kelt körrendelete, a vármegyei általános tisztújítás megtartása tárgyában. — Zalamegye s a Belovár-, Kőrös- és Vasarmegyek közt elvonuló határ rendezése tárgyában kiküldött vegyes bizottság eljárásáról szóló jegyzőkönyv. — A csáktornyai járás fűszolgabírája a muraszerdahelyi körjegyzőséghez tartozó községeknek az 1886. évi XXII. t.-cz. 64. §-a értelmében átdolgozott szervezési szabályrendeletét törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya nagyközség képviselőtestületének községi pótdótlórlése tárgyában hozott határozatait törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. — A perlaki járás fűszolgabírája Mura-Csány község képviselőtestületének behajthatatlanná vált földhasznabérek törlése tárgyában hozott határozatait törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. — A vármegyei tisztai nyugdíjintézet választmányi Kovács Rezső perlaki fűszolgabírónak visszamenő szolgálati idejére járó korpótléknak folyósítása iránti kérvényét átteszi. — A vármegye alispánja Ráth Ida murakirályi lakostól a törvényhatóság utólagos jóváhagyás reményében vízlevezetés czéljából megvett 94 □-l föl területre vonatkozó adásvevési szerződést jóváhagyás végett felterjeszti és 160 koronát kitévő vételár kiutalását bejelenti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya község által az 1898. évben eladott községi ingatlanokra vonatkozó adásvevési szerződésekben tévesen beirt hrszámú ingatlanoknak helyesbítése iránt hozott képviselőtestületi határozatot törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya község képviselőtestületének a vásári rendtartásról alkotott szabályrendeletét törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya nagyközség képviselőtestülete által köztisztaság és közrend tárgyában alkotott szabályrendeletét törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya nagyközség képviselőtestületének új iskola építkezési czélokra, a régi elemi iskolának bérházra leendő átalakítási költségeire és a 24304/n. 900. szám alatt hozott törvényhatósági bizottsági határozattal engedélyezett függő tartozásainak kiegyenlítésére 300,000 K. kölcsön felvétele iránt hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Drávavásárhely község által szerkesztett újabb szabályrendelet Frász Tamás községi irnok drávavásárhelyi lakos által beadott fellebbezés kapcsán törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Murasiklós község képviselőtestületének a körjegyzői iroda kibővítési költségének fedezésére 1200 korona kölcsön felvétele tárgyában hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya község képviselőtestületének községi pótdótlórlése tárgyában hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya község képviselőtestületének községi pótdótlórlése tárgyában hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. — A csáktornyai járás fűszolgabírája Csáktornya község képviselőtestületének a marhalévek kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletét törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — A perlaki járás fűszolgabírája a járásához tartozó községeknek a községelyezés módjáról és mérvéről alkotott szabályrendeletét törvényhatósági jóváhagyás végett felterjeszti. — Szilágymegye törvényhatósági bizottságának az állami tisztviselők helyzetének javításával egyidejűleg a vármegyei tisztviselők javadalmazásának az államiakéval leendő egyenlővé tétele tárgyában küldött átiratát a helygymnáziumhoz és a miniszterelnökséghez intézett felirata kapcsán pártolás végett megküldi.

— **Eljegyzés.** Graner Szelina kisasszony Graner Miksa helybeli tekintélyes kereskedő leányát f. hó 24-én eljegyezte dr. Viola Vilmos csáktornyai orvos.

— **Halálozás.** Ulicsny Károly helybeli szőlőszeti és borászati felügyelő és családját súlyos csapás érte. A kérlelhetetlen halál kiragadta a szülők karjaiból f. hó 24-én 3 hónapos Luiza leányukat. Temetése 25-én volt igaz részvét mellett Legyen az elhunyt kicsike álma csendes, pihenése édes.

— **Felhívás.** Az 1889. évi VI. t.-cz. 35. §-a értelmében felhívatom mindazon Csáktornyán tartózkodó hadkötelesek, a kik a legközelebbi újonczállításra felhiva vannak, hogy beírás végett a község előjáróságánál a hivatalos órák alatt 8 napon belül akár írásban, akár személyesen (a vidéki születésűek kezeik közt lévő igazolási okmányuk elhozatalával) annál is inkább jelentkezni el ne mulasszák, miután az említett törvény és szakasz a mulasztókat 10—200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújta. Az előjáróság.

— **Esküvő.** Hirschsohn Miksa perlaki kereskedő f. évi december hó 9-án délután 2 órakor vezeti oltárhoz Rosenthal Szerafiu kisasszonyt Sárvárról.

— **A muraközi horvát naptár** mint minden évben, az idén is hó tartalommal a helybeli és a vidéken tartandó vásárok pontos jegyzékével már megjelent és kapható Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében. Ara 40 fillér.

— **Trágyaszerek kedvezményes szállítása.** A csáktornyai szőlőszeti és borászati kerületi felügyelőség tudomására hozza a szőlőműveléssel foglalkozó birtokosoknak, hogy a cs. és kir. szabadalmazott déli vaspálya-lárság igazgatósága a szőlőgazdasági czélokra rendelt és az ezen rendeltetést bizonyító igazolványok mellett teher-árúként feladásra kerülő teljes kocsi rakományú trágyaszerek után, magyarországi vonalain a helyi áru díjszabása szerinti IX. számú kivételes díjszabásnak 20 százalékkal rövidített díjtellel engedélyezte. Ezen díjszámítás olyan olcsó, mint az, amely a szőlőkorát szállítására nézve ezen vonalokon alkalmazásban van. Megkeresésére igazolványt kiállít a szől. és bor. ker. felügyelőseg. Csáktornyán, 1901. november hó 24.

— **A Horgony Pain-Expeller** igazi népszerű háziszer lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készen van. Hatfajás, esőfajadalm, fejfájás köszvény, eszanád stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való beürzésnek mindig fájtalomcsillapító hatást idétek elő, sőt járványkain, minő a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való beürzésével mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 kr. árban a legjobb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter-féle Horgony-Liniment»-et tessék kérni és a »Horgony» védjegyre figyelni kell.

— **Országos vásár.** Csáktornyán f. hó 25-én tartották meg az év utolsó országos vásárját. Ugy a kirakó, mint az állatvásár nagyon silány volt. Fölhajtott körülbelül 2500—3000 állat, eladásra került 745. Különösen nagy keletje volt a csikóknak, szarvasmarha azonban igen kevés lett eladva.

— **Eljegyzés.** Ziegler Gusztáv alsó-hradsáni kereskedő e hó 24-én váltott jegyet Csáktornyán Zeisler Malvin kisasszonnyal.

— **Halálozás.** Fajdalommal vettük hírül, hogy Sostárics Dánielnek áldott lelku neje hosszas szenvedés után f. hó 19-én Stridon meghalt. A megboldogult földi maradványát nagy részvét mellett 22-én tették örök nyugalomra. A temetésre rendkívül sokan jöttek össze nemcsak az elhunyt rokonai, hanem a stridói intelligencia közül is, kik mindnyájan mélyen lesújtva kísérték a megboldogultat végső útjára. A gyászszertartást főtisztelendő Kecskés Ferenc alesperes végezte három lelkészből álló segédlettel. Temetés után a gyászoló közönség az ottani templomba vonult, a hol az elhunyt közeli rokona főliszt. Kotler Márton, mura-siklósi

plébános engesztelő szent misét mutatott be a Mindenhatónak a megboldogult lelki üdvéért, melynél ugyancsak Kecskés Ferenc alesperes és a stridói káplán, Peterka Tivadar segédkeztek. — Béke lengjen hamvai felett!

— **A gyermekbetegségek keletkezéseinek** meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességet fejtsen szervezettel bírjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Különféle ez czelző gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá lüszülő varázsozások minden tekintetben megfelel; s e az csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem íze, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Tápereje nagy és könnyen emészthető. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Testi sértés.** Folyó hó 17-én este Kramerger Ferenc bükkösi lakost özvegy illés Ferenczné lakásában rendezett táncmulatság alkalmával Bükkösdön Vursics István ugyanottani lakos zsebkésével habba szúrta, a sérülés oly nagy, hogy Kramerger csak hosszabb gyógykezelés után lesz képes kigyógyulni. A tettes a királyi járásbírósnál feljelentett.

— **Kertész Todor** megnagyobbított műiparáru raktárának legújabb árjegyzékét ajánlunk karácsony és újév kedvével meghozati. Tartalma: Uj! Football asztali társasjáték, világhírű Salta, Uj! divatos angol Ping-Pong, vagy asztali tenisz, új oktató és szórakoztató gyermekjátékok. Tornaszerek. Karácsonyfadisz összeállítások frt 2.50, 5.—, és 10.—. Sport czikkék. Korcsolyák. Vadász-, lovaslöv-, vívószerek, finom bőrúrok. Bronz- és porcellán díszmű-ajándéktárgyak. Dobányzó-, inó-, obédülő-, kártyaszatli felszerelések. Háztartási czikkék. Konyha- és pucozó-berendezések. Kedélyderítő tréfák stb. Képes árjegyzékét bérmentve, ingyen küld Kertész Todor Budapest, Kristórtól.

— **Téli gazdasági és házi ipari-tanfolyam Csáktornyán.** Az idei télen is, miként a múlt években december, január és február hónapokban két hathetes népies tanfolyam lesz Csáktornyán kiszgádzk részére dr. Dirányi Ignác földművelésügyi magyar királyi miniszter ur Ö Nagyméltóságának alyai gondoskodása folytán. E tanfolyam előadtnak: az okserű földművelés, növénytermelés, állattenyésztés, mezőrendőri intézkedések, szőlőművelés, fatenyésztés, gyümölcsstermelés, mehtenyésztés, a gazdaságra káros rovarok elleni védekezés s egyéb kiszgádzkai érdeklő ismeretek / A tanfolyam fűzvezszo kórsztonással és czirokseprükötéssel lesz összeköve. Az első tanfolyam december 4-én, a második január közepén kezdődik. Az első tanfolyamra ingyenes ellátással felvetetik 10, a másodikra 15 oly kiszgádza, kik 20 évnél idősebbek, de 35-nél fiatalabbak. Mindkét tanfolyamra az ingyen ellátásos tanulókon felül, saját költségükön való el-tartás mellett is vétetnek fel kiszgádzk kor-fától számban. A tanfolyam nyelve magyar, s így csak olyanok vehetők fel, kik magyarul jól beszélnek. Jelentkezni lehet szóval vagy írásban Abonyi Károly magyar királyi gazdasági szaktanár urnál Csáktornyán az állami tanítóképzővel szemben. Az első tanfolyamra felvettek december 4-én reggel pontosan jelenjenek meg a tanítóképző előtt. A második tanfolyamra felvettek majd annak ide-jén értesítve lesznek, hogy mikor jöjjenek. A tanfolyam vezetősége.

Felolós szerkesztő:
M A R G I T A I J Ö Z S E F.
Kiadó és lapulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margital Jožefa urednika u Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljau.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 8 kor
Na pol leta . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Vrēme dela

I. Od rigolēranja.

Rigolēranje, tojest obraćanje zemlje je ravno tak potrebno, kak kakvo gud drugo delo poljodjelstva. Ona zemlja, na kojoj je kaj rasio bude odzgor čisto izcecana, deždj svega soka kojega njoj je gnoj dal nutri vu glibočim nese. Pri ovoj zemlji je potrebno, da na ljeta ono stran, koja je puna plodivost, tojest spodnju, gori donesemo i tak zemlju opet popravimo.

Pri vrtlariji pak je obraćanje zemlje svakak potrebno. Sa rigolēranjem zemlju nē samo kaj prašatom napravimo, da vu njoj korenje se lahko širi, i tak se biljine leži rezrasteju, ojaćiju, nego, da spodnju zemlju, koja je još jaka na mesto zgornje, slabe zemlje vu promet donesemo. Ali sa obraćanjem i tak popravljamo zemlju, da jako pēšnatu sa ilovačom, a jako vezanu, tvrdu zemlju sa pēskom zmešamo i sa gnojom ojaćimo ako je potrebno, veliko kamenje, korenje vun spoberemo grabe zjednaćimo i bregu doli potegnemo.

Rigolēranje more biti gliboko i plitvo, poleg toga, kakva je spodnja zemlja. Gdo nevaljanu hudo zemlju donese gori sa obraćanjem a dobro pak doli zmeće on nikaj neoppravi, nego pohujša. Vu takvim slućaju gori donešenu slabu zemlju je treba pognojiti. Gde je spodnja zemlja huda, ondī samo pomalen moramo glibleše ili nē taki pri prvīm sbraćanju.

Vrēme rigolēranja je jesen i zima, dok

je nē jako zmrznjeno. Ako jako zmrznjenu zemlju rigolēramo, ooda se velike grude samo na protuletje razlepeju širom, a to je nē jako dobro zemlji, jer je onda nē ravna.

Rigolēranje se vu goricah osobito dobrim kaže. To su i medjimurci previdli, jer vu najnovēšim vrēmenu jako tiraju ovo delo poljodjelstva. Oni koji su se još nē počeli rigolērati, naj to čim prije napraviju. Ve je vrēme toga.

Sa mukom se služi kruh.

II. Vu sadovnjaku.

Vu sadovnjaku je po bratvi zato navēk dosta dela. Takvi posli sledju, koji su delovanjem na budući plod. Takvi su branje gusenica, rēdkenje kitah, prekopanje zemlje, pobranje listja i sedjenje.

Nigdar je nē moći tak gusenice obrati, kak, da je drēvo golo. Onda se more videli svaka gnjezda gusenica; koj dobro oko ima, ono i prstane spazi, koji su na mladih šibah, to su takaj jecji gusenica. Pak vu zimi je već i zato leži unišiti gusenice, jer su ove na jednim kupu, vu gnojzdi. Za pobranje gusenica gnjezdah su je takve škarje, koje na kulić treba deti, i tak nam je nē potrebno na drēvo puziti.

Takaj je najbolše po doli opadnjenju listja nepotrebne kite iz drēva zrezati, tojest one, koje krunu gustom činiju, ali rane je treba zmazati, jer ako ove odprte ostavimo se drēvo počē prhneti.

Jako je hasnovito delo, ako se trsimo

okopali zemlju okolo drēva, nē samo zato, da sa tem voda leži dojde vu spodnje strani, nego sa kopanjem dojdū gori i kajkakvi kukci, te se tak uništiju. Pri menjših drēvah moremo sa jednim i gnojiti.

Doliopadeno listje skup pobrati je zato dobro, jer veter ga iz pod drēvja odnese ako pak ga skup poberemo, sa vrēnenom buae izvrstni gnoj iz njega. Ali i zato je dobro listje pobrati, jer je listje vnogim betegom zrok. Betežnih drēvah listje je najbolje zećgati i onda pognojiti sa pepelom druge drēve.

Nē samo na protuletje nego i na jesen se sadi drēvje. Ako je jesen prićna za to, tojest ako zima kesno stupi nutri, jesensko sadjenje je svigdar bolše od protuletnog, jer se drēvo već na jesen prime. Ali grabe je već prije treba nekoji tijeđen skopati, kak sadimo. Drēvo je ne smeti glibleše posaditi, kak je na prvīm mesto stalo. Zemlju je na korenje treba posipavati, da se tak svaka ljuknja zameši. Pri onim drēvu, koje smo na jesen sadili, je na protuletje treba rēdkiti kite i nē vu jesen.

— L. R. J. —

Spomenik Zrinyiev.

Vu dnešnjim broju dovršimo izkaz sabiranje i dare poštuvanog občinstva varaša Preloka. Svim onim, koji su se trudili sa sabiranjem darah i koji su darovali na naš lēpi cilj, se vu ime spomenika opetovamo lēpo zahvalujemo!

Z A B A V A

Janićino godovno.

Većina ljudih se rado vugibli misli, t. j. nepromišljavaju rado nevolje i skrbi, koje čovieka ovde na zemlji praie. Medjutim se ipak najde i takovih, koji iz vlastitog nagona nevoljnīm priiteku u pomoć, pak se makar su i sami siromašni, za još siromašnije zauzimlju. »Ovakovi imadu milost odzgor,« veli jedan sveti otac.

U niekom velikem varašu bila je jedna kuća u predvarajušju puna malih stanovnikah, koji su — kak navadno — medju sobom u vekivećnoj zavadi živelī, jedan je drugomu krpice prišivaval, kak to već ide, gde su u jednoj kući razni stanari. Samo jedna dievojka od dvadeset godinah je med njimi bila, kojoj — za čudo — nitko nikaj pregovoriti nije mogel. Ista onde stanujuća kofa Treza je nezadovoljno rekla: »Ali toj »Jauici« baš nikaj nije moći pregovoriti« — a to ju je neizmerno srdilo, jer krpice prišivati je bila njezina meštija — njezino veselje.

Janica je bila pri jednom ondešnjem

stanovniku na kvartiru te je celi dan boravila izvan kuće, jer je imala kruha skrbiti za svoju hromu mater i nevoljnoga brata. Taj brat njezin bil je »kretin«, pak akoprem već šestnaest godinah star, sedel je tromo u jednom kutu, velika glava na tankem vratu se je sim tam zibala te je po negda iz ustah pustil nekakov nerazumljivi glas a zabavljaj se je kajkakovimi papiri, treskami, perjem i canjki. Okolo se je vlekkel po četverećki i bilo je strašno tu nakazu pogledati.

A u nastojajuću je sedela žena, kakovih petdeset godinah stara, i ta je bila hroma, da nije na nogah mogla stati. Njezino lice je odavalo negdašnju lieputu, ali se je sada porušilo nad vlastitom nevoljom, a još više pri pogledu nevoljnog si sina. Svojimi zdravim rukami je vrlo liepo znala štikati, ali kad joj je pogled opal na nevoljnog sina, po vruu nije mogla iglom dalje raditi. Liećnici su rekli, da je nervozna i da bi se mogla izliećiti kad bi. . . .

Je, kad bi! — Na to se nije niti dalo pomisliti, pak makar bi joj suze oći izjele a Janica još marljivije za kruh skrbela.

Anda si more svaki predstaviti, kakov

položaj je bil Janićin i koliko si je ona mogla veselja u životu privućiti. Ali ona je imala milost odzgor! U njezinom srdcu je bil zviranjek milosrdja, i ljubavi bližnjega. Ona baš nije imala strogu dužnost, jer žena joj je bila samo maćuha a nevoljnik polubrat, anda skoro stranjki, ali ona je svojega pokojnoga oca u zahvalnoj dietinskoj uspomeni zadržala, a ovi dva nevoljnici su bili njevoga ostavština, pak si je za dužnost držala iste zadržavati. Janica je bila liepa i zdrava, pak je imala puno napastih podnašati, ali je ona sve misli na liepšu opravu i udobniji život, kojega bi si zrtvovanjem svoje čistoće mogla pribaviti, junaćki odbila.

Gospodin Garay — niešto tmurni ali drugać plemeniti ledičan trgovac, u ćijoj trgovini je Janica bila zaposlena, znal je cieniiti njezino dielo, te se je samo čudil, da je ona uvijek onak dobre volje pri poslu. Druge njezine pajdašice su si našle svaki čas nekakov izgovor, da su mogle za koj dan iz trgovine izostati, ali Janica nije nikada »urlaub« prosila, ona je dan za danom i negda preko ure na svom miestu bila. Radi toga su ju pajdašice više krat izsmehavale, da paće su ju znale i kaj čim potvarati radi

Trideset i šesti izkaz:

Kecskés Mátyás	Perlak	10 f.
Szácsér Balázs	>	10 f.
Martinsevics József	>	6 f.
Csonkás András	>	5 f.
Beti Antal	>	10 f.
Glavina Mátyás	>	10 f.
Gregorás Mátyás	>	1 k.
Ruzsman Pál	>	1 k.
Kramberger Péter	>	20 f.
Pongrácz Balázs	>	20 f.
Misics Antal	>	1 k.
Glavina János	>	20 f.
Mlinarecz Vincze	Ottok	10 f.
Levak Antal	>	10 f.
Kutnyák Elek	Perlak	30 f.
Jegyud István	>	40 f.
Hemár Jenő	>	20 f.
Bozsek Jakab	>	10 f.
Krupics János	>	20 f.
Osztrognár Károly	>	20 j.
Lukacsics Miksa	>	20 f.
Gerencsés János	>	1 k.
Szerpák József	>	10 f.
Kovacsics József	>	1 k.
Sipos Elek	>	1 k.
Loncsarics János	>	1 k.
Varga Jakab	>	1 k.
Länge Kelemen	>	1 k.
Visnics József	>	1 k.
Blazsincsics Jakab	>	20 f.
Pintarics János	>	40 f.
Balázs Rudolf	>	20 f.
Szernecz István	>	40 f.
Novák György	>	40 f.
Petrics Tamás	>	40 f.
Ifj. Kecskés János	>	20 f.
Horváth Pál	>	30 f.

Ukupno 15 k. 51 f.

Izkaz prošloga broja 2395 k. 00 f.

Sveskupa 2410 k. 51 f.

Trideset i sedmi izkaz bude sledil vu sledećim broju naših novin.

KAJ JE NOVOGA?

Zaklala nju je zemlja.

Farkas Zsófi iz Péntekfalu občine je iz jame kopala zemlju. Med tem se je veliki falat zemlje vrhnuh na nju, te nju je zak-

njezine marljivosti, a osobito su mislile u tom zroka najti, jer joj je trgovac radi njezine marljivosti bil više nagnjen nego ostalim. Zli jeziki su posvuda.

Jednoć je gospon Garay dobil lista bez podpisa — očevdno od jedne ljubomorne njezine pajašice — u kojem je bilo puno i svašta o Janici, jer zakaj se ona skriva pred svetom, kćemu joj treba toliko novac zakaj nitko nezna, kaj ona u svoje prosto vrieme dela i t. d. Ona se skriva pred svetom, jer se nećesa sramuje, valjda ima ljubovnika ili diete, za koje mora toliko skrbeti — a kaj u svoje prosto vrieme dela, to si čoviek more misliti.

Gospodin Garay, koj je tomu svemu klafranju malo veroval, ipak je postal nemiran. — jer — nekaj bi ipak moglo biti. On se je anda poblize opitaval i zbilja je čul o dietetu. Njegova nagnjenost proti Janici je od tog vriemena znatno ohladila. Ona je to opazila te ju je peklo, jer ona se nije u ničem našla za krivu te nije niti pojmila, odakud sad na jedan krat ta hladnoća i čim se je bolje trsila njegovo nagnjenje opet uzpostaviti, tim je on još hladniji postajal. On se je držal za prevarenoga, pak ga je to do-

lal; mrtvu su nju vun potegnuli spod zemlje.

Tolvajl na morju.

Uzduševljenje prama burom je nekoliko hollandskih ribaror, da su navaljili jednu englezku ladju. »Živili buri!« kričali su ribari pak su dobro nabuhali engleze, te njim svu vrėdnost zeli iz ladje. Zatem pak su nje slobodno pustili.

Posvadil se je sa redari.

Na pondeljek večer je pravi harcz bil med nekojimi pijanci i med redari vu Budapešti. Redari su sa sabljam, a pijanci pak sa noži i sa glazi se harcovali. Dva težaki su takve rane dobili, da nje je treba bilo vu špital peljati a Nemet Vendel redar pak je na obrazu dobil ranu.

Prvi snėg.

Oštri veter je počel puhati. Tak je fućkal około voglov, kak već zdavnja nē. Kavke su sēm tam zletavale i jako se drle. Pak Vanća niti to nije pustil bez reći:

— Snėg bude! — rekel je sa velikom flegmom, kak da bi on to zasigurno znal.

Ali se niti nije vkanil. Drugi dan vu jutro su već běle bile vulice i krovi. Prvi snėg je došel. Za njim bude ga i već.

Hotel je skoćiti.

Prošloga meseca je vu Budapešti zaklal Pöttös Mihaly Vitez Miholy slugu, koj je mlėko razvažal. Od toga smu se vu oim vremenu i mi spominali. Potlam se je za Pöttöša i to zeznalo, da je skoćil od soldatov pak su ga zato vu budimski soldački rešt odpejlali. Tu su ga čuvali vu jednoj hiži vu drugom stoku. Nevaljanec se sigurno tu nije dobro čutil, pak je zato hotel skoćiti. Iz vratih je na večer dolil zel one križe, koji su na onoj luknji bili, nad koju je moći bilo mu vu hižu gledati. Sa ovim zeljezem je širom razbil križe na obloku i plahlu je na falate raztrgal, zesukal pak se je potēm počel doli pušćati. Ali ta »vuža« nije dosta duga bila. Vu luftu je visel pak je čekal, dok mu stražar hbita obrne. Sada je doli skoćil i počel je gutiti. Sve to nije tak stiha bilo, kaj nebi na drugi strani stojeći drugi stražar čul. Taki je ta bežal, ali nikaj nije mo-

gel napraviti, jer je Pöttös onda već prvomu stražaru vkrej zel pušku i hotel ga je strijiti. Na larmu su tam došli i drugi soldati te su Pöttöša prijeli. Vu zeljezu okovanoga su ga hitili nazad vu rešt. Stražar je od gutenja omedjel i vu špital su ga odpejlali, gde je za malo vrėme ozdravil.

Poplava.

Vu Mármarosvármegiji je pod zadnje vrėme vnogo dēdzja bilo, Tarack i Talabor vode su jako narasle i vnogo mestah poplavile, pak vnogo mostov odnesle. — Tisza je pri Visku tak narasla, da se od velike pogibelji bojju. Obćine sve napravju na nesreću priprešju.

Vu Ameriku su otišli.

Iz Gyertyánosa je 42 familiah sa 105 članah otišlo vu Ameriku. Najstareši je med njimi 43 ljeta star. Svi su dobre pašuse imali. Ali svim bude žal, zakaj su ostavili domovinu, ali onda bude već kesno.

Žalostni cug.

Poleg Debreczina se je pripetilo ovaj šaljivi dogodjaj. Strašno žalostno je fućkal cug. Jeden putnik je popital kalauza, kaj je to kaj cug tak žalostno jućka? Kalauz je vun pokazal na jednu bělu hižu i rekel je — Vidite zato, jer se je pri ovaj hiži spoznal mašinista svojom ženom.

Cigani.

Vu okolici Kassa varaša su žandari prijeli cigane, proti kojim se je ta sumnja činila, da su troje dece, koje su sobom vodili, negde vkrali, jer deca nisu spodobna ciganskoj fajti. Deca se tužju, da nje cigani jako mućju, jer njim dosta neznaju naprositi Deca sama neznaju od kud su.

Zgoreta občina.

Uu Zala-Szt-Mihály občini je veliki ogenj bil. Ogenj je pri Fekete József krčmaru vudril vun, gde se je krčmarova žena sa talenjem mašće bavila. Ogenj je i na susedne hiže vudril i najedenkrat je 20—25 hiž vu plamnu bilo. Kvar je veliki.

pelalo skoro do toga, da je pričel sve mrziti, i ne samo svoju okolicu, već je postal, kak se ono veli, u obće neprijatelj ljudih.

»Anda i ova!« zdehnul si je više krat — »Ove mirne modre oči moru lagati; ova točnost pri poslu i čednost u ponašanju bila je samo potmajnost. To je bezobraznost prez para! — I od sada je on samo onak se proti njoj držal, kak se gazda proti svomu težaku navadno drži. On više nije hvalil marljivost Janićinu, a k tomu je dapače uvijek iskal, gde bi čemu mogel kaj prigovoriti, ali pošto nikada nije mogel najti zroka, da joj dielu prigovori, to ga je baš srdilo, jer si je baš hotel radi toga, što se je tobož snjom prevaril, nad njom srdce izkaliti.

Jednog dana izostane ta vierna poslovateljica iz posla, — ona se je već od nekoliko danah čutila betežnom — a na miesto nje dojde gospodinu Garayu list, u kojem ga prosi za odprošćenje, da nemože u trgovinu na posel dojti, jer je zbežezala.

Gospodin Garay na to nije nikaj rekel. Nezadovoljan je hodil iz jednog miesta na drugo u svojoj trgovini. Svigde je falela marljiva ruka Janićina i njezina mirna se-

gurnost u posluvanju. Ona je bila bolestnal i ova misel mu je uvijek po glavi hodila. —

Prošel je dan, prošla su dva, tri i konačno je prošel i ljedem.

Već je dva krat došel blizu stana njezinoga; ali svaki krat se je opet domov povrnuh. Em je ona bila osigurana, imala je družtvenoga liečnika, pak kćemu joj druge pomoći od njega još?

Ali on je bil bolji negoli se je pokazati hotel. Kad je doma u trgovini sedel te slućajno na zidni kolendar poglednul, opazil je, da je sutra Janino. Ona je uvijek bila vierna i marljiva, a kaj to na njega spada, ako je bila i zlehka? Dokazati joj to nitko nije mogel, a za njega je ona ipak bila marljiva i prilična poslovateljica. On će joj za godovno barem nekaj malo cvietja postati...

I on je išel sam, osobno.

Kad je pri vratih stal i hotel pokućiti, baš su se ona u isti hip otvorila, te je iz sobe stupil jedan gospodin a ženska ga je sprovdajala.

»Anda kak velim, već joj ide na bolje!« — veli ovaj proti ženski — »bilo je težko vužganje plućah, ali sad već imamo utanje.«

»No hvala Bogu« — odgovori ženska

Is ljubavi.

Vu Nagy-Kanizsi je Csikos Géza špolar-ski detič streljil Simon Rozu, a zatem pak sebe. Obedva su vumrli. Ostavili su lista, vu kojem su pisali, da su sami hoteli vumrėti, jer su samo tak mogli biti jeden drugoga.

Mati i kći je zgorela.

Vu Jánosda občini je Popovics Maria petroleuma natakala vu lampas. Vu ruki je goreću sveću držala, od koje se je razpočil glaž petroleuma. Plamen njoj je i opravu prijel. Mati nju je braniti hotela, ali i ujena oprava je oplamneta i tak su se obgorele, da su od ranah vumrle.

Razbili su cirkvu.

Prošloga pondeljka vu jutro su razbitu našli rimo kaholičku cirkvu vu Ujpesti. Razbojnici su vno go odnesli vrédnosti. Iztraga je podignjena, zandari jako išeju krivce.

Vumrla je.

Prošloga tjedna 19-ga o. m. je vumrla vu štrigovi Sostarics Daniela plemenite duše žena. S ovom prilikom je vno go rodbine i stranjskih doslo na sprevođ, kojega je Velečastni gosp. Kecskés Ferencz vicejašprišt zvršil sa trima svećeniki. Po sprevođu su se svi povrnuli vu štrigovsku cirkvu, gde je g. Kotter Márton mura-šikloški plebanuš za pokojnu reqmiem služil s asistenciom. Asistéral je gosp. Kecskés Ferencz, i g. Peterka Teodor štrigovski kapelan. — S žalostnim srdcem budu se sečali na ov dan svi oni, koji su pokojnu ženu poznali. — Naj počiva vu miru!

Nekaj za kratak čas.

Kaj i kas cigani od strovenje sveta pripovedaju.

Dok još svet nije stvorjen bil i bila je samo velika voda, onda si je mislil Bog, da bude stvoril svet. — Hitil je svoju palicu vu tu veliku vodu, onda je videl, da je iz te njegove palice postalo veliko drevo, pod

kojim drevom je sedel vrag, koj se je smejal i rekel je:

»Dobro jutro! Zemi mene vu tvoju službu.«

Devet danah bili su skupa i vozili su se po onoj velikoj vodi sim i tam. Jedenput je rekel vrag Bogu:

»Dragi Bog! Mi sami dva živimo zlo, kajti nas neima više, ja bi još više stvorenjahn stvoril.«

»Stvori i druge, rekel je Bog vragu.« — »Ja bi stvoril, da bi bil toliko moguć,« — odgovoril je vrag. »Ja bi sigurno čeli veliki svet stvoril, da bi ja to mogel včiniti, ali ja to nemrem.«

»Dobro! rekel je Bog — tak onda hoću ja jeden svet stvoriti, pusti se ti na dno vode i donesi mi iz dna pesek, iz toga peska budem ja stvoril svet.« — Na to je odgovoril vrag:

»Ja to nemrem prerazmeti, kak bi ti mogel iz peska svet stvoriti.«

I Bog mu je odgovoril: Ja zgovorim moje ime, pak iz toga peska ustane svet. Idi pak donesi pesek. —

Vrag se je potonul vu vodu pak si je pri tom mislil, da bude on za se jeden svet stvoril, pak kada je pesek našel, zgovarjal je svoje ime, ali pesek ga je pričel žgati tak, da ga je moral vkrej hititi. —

Kada se je k Bogu povrnul, rekel mu je, da je pesek ne mogel najti. —

Na to mu je po drugi put rekel Bog:

»Idi, pak donesi pesek!« —

Punih devet danah iskal je vrag pesek, pak kada ga je našel, svaki put je zgovarjal svoje ime, ali pesek ga je svakiput žgal tak jako, da ga je moral vkrej hititi. — Tak je žareći taj pesek postajal, da se je vrag ves obežgal i do devetoga dana čisto črn postal.

Na to je došel vrag k Bogu i Bog mu je rekel.

»Ti si čisto črn postal. Ti si jako zločest!« — Idi pak donesi pesek, ali ne izgovarjal svoje ime, kajti odna do kraja zgoriš. —

Pak je odišel vrag i donesel je pesek, onda stvoril je Bog zemlju i vrag se je jako veselil, te je rekel: —

»Ovdi pod ovim velikim drevom bu-

dem stanjuval ja, ti pak (rekel je Bogu) išči si drugi stan!« —

Na to se je Bog razsrdil i rekel. Ti si zločest, ja te već netrebam, odhadja odvud.

Na to je došel jeden veliki bik i odnesel je vraga od onud.

Od onoga velikoga dreva padali su komadi mesa na zemlju, a iz listja od dreva postali su ljudi. — I tak je Bog stvoril svet. —

Naš kolendar.

Medjimurski kolendar za leto 1902-go izlazel je vu Čakovcu pri Fischelu Filipu i dobiti moći za 40 filleroz.

Sadržaj kolendara: Paklena mašina od Emanuela Kollay-a.

Jeli bi se denes moglo biti bez penez? Priredit medjimurski ladjar.

Na večer pred božičem, spisal L. R. Svečnica (vers) složil Martin Kutnyak. Gospodarenje malog gazde, pisal F. Slavulčec (spanje-stajanje) pësma, složil Martin Kutnyak.

Dobra trgovina (pučka pripovest), složil Oletics Mátyás cizmar.

Nekaj za kratak čas: Jeden starinski čudoviten recept. Kaliko minut je trebal negda težak, kada je silno delo imel, dok si je na pipu zežgal. Školnik kakti pësNIK. Ruska šala. Srčanost palóca. Veselje notariuša. Složil Hrusóczy Elek.

Mlinarija ni norija (popevka) priredit Oletics Mátyás.

Šale s jedennajst kipi.

Sejmi i Proščenja.

Oglasi.

Gabona árak. — Cena žitka.

I m.-máza.	I m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	15.00 —
Zab	Zob	14.00 —
Rozs	Hrž	11.50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.20 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	13.00 —
Sárga » »	» žuti	10.00 —
Vegyes » »	» zmššan	16.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

— »Bože moj, a kaj bi ovi dva nevoljniki bez nje na svietu, koja se za nje kini i muči te si sama sebi od ustah odtrgava!«

»Je, je za istinu« — odgovori liečnik — »to je riedka dievojka, kakove nije posuda najil! Ja barem takove još nisam zapametil. Sutra dojdem opet!« I stim otide.

Gospodin Garay je stal u izdubini obloka na hodniku te je čul svaku rieč. To je riedka dievojka, kakvu još zapamtil nije, je doktor rekel. Jeli joj ljudi huđimi jeziki, a i on sam, krivicu nećine? On si to predbacivanje nije niti hotel dalje promišlavati — već je stupil pred žensku, koja je baš hotela vrata zatvoriti, reče joj svoje ime i bude mnogimi nakloni u sobu puščen, gde je našel jednu stariju ženu pri obloku sedeću a polag nje stake, pod nogami pak nekaj čučeti, kaj nije niti prav poglednul, jer je očima samo Janicu iskal.

Jedno malo smučen je tu stai, kad je opazil, da se je Janica u licu požarila, te je miesto pozdrava joj samo pružil, sobom donešenu kitu cvietja. Ona mu se kimanjem glave zahvali te prošápce: »Ah kak ste dobar!«

»Ja vam želim k imendanu sve dob-

ro!« — veli on, te se hoće na ozbiljno pretvariti, kad vidi to bolestno lice, kak da su ga njegovi trgovacki odnošaji sim dopeljali: »Moram ipak poglednuti, kak vam je.«

»Tim ste me dragi gospodine sretnom učinili«, veli ona — jer iz toga za ključujem, da ćete me opet u posel primiti kad ozdraveim, jer kaj bi iz ove nevoljne sirotinje bilo, da ja nemam zaslužbe.«

Na to se gospodin Garay po sobi razgleda i vidi hromu ženu pri obloku plačuću a na podu kretlna velikom glavom, canjki se igrajućega, te osupnjeni po tiho Janicu zapita: »A lko su ovi?«

»Mačuha i polubrate« — odgovori Janica — »Oh dragi gospodine, nezapustite ove nevoljnike, ako bi se meni dogodila smrt.«

»Vi nebudete umrla, Janica«, — veli gospodin Garay, dočim ju prime za ruku — »Vi nesmete umrieti, jer ja vam se još puno toga imam oddužiti i krivično sumnjičene popraviti. Ja sam čul o vami lažne stvari govoriti, koje sam i povieroval, a bila su sama klevetanja i lažna ogovaranja.«

— pak dok joj ruku malo bolje stisne, prišaptnje joj u uho: »Vi morate i za me živeti.« — I dok to izreče, kušne joj ruku.

Janica je pri tom oči zatvorila te joj se je činilo, da su se nebasa otvorila. Ona od svog gospodara nije nikada se ljubavi nadala, a eto, to je sad bila ljubav, ona je to čutila od njegove ruke, kojom je njezinu držal te voljko stiskal.

»Jeli, ti ćeš od sad i za me živeti?« — veli joj — »I meni je treba ljubavi. Ja sam do sad bil tako samotan i siromašan, vzemi i mene među tvoje obskrbljenike; ti to moreš, jer tvoje srce je prebogato.«

Dalje neću pripovedati, jer lietos na Janino je petgodišnjica onoga Janina, na koje se jedna sretna gospa, kakti na kakovu senju sieča. A da je ta tobožnja senja istinom postala, to je bilo plemenito dieło njegovo. Za mačuhu i polubrata je u sirotištu poskrbljeno, a Janičina ciela ljubav se izlieva jedino nad njezinim mužem gospodinom Garayom, kojega je sretnim učinila. I to je nepobitna istina, da Janica more nekoga sretnim učiniti, jer ona ima milost od zgora.

Kollay Emil.

— **Gorkij Maxim**, az oly fiatalon és hirtelen világhírűvé lett orosz író, a ki mindig magáról ír, mint modern író mindig az élet mozgalmasságát rajzolja s ezekben tüköri az élet nagy problémáit, elmékedést pedig alig találai a munkáiban — egy helyütt, egyik novellájában mégis szová teszi az olvasást. Azt tartja, csak olyan könyvet érdemes olvasni, a melyből igen sokat tanulni. A mindenség rettenetesen komoly. Léha mesék hallgatásával ölni az időt, ellene van a világ dolgainak s emberi kifejlődésünknek. Olyan könyvet olvassunk, a mely az élet titkát, az emberek lelkét ismerteti meg velünk. A legújabb nagy írók tényleg erre is törekcsenek, Tolsztoj, Dosztojevskij, Turgenjev s legfőképp Maupassant, utjabban Gorkij az emberek és az emberi életek kifejlődését rajzolja. Regényt alig olvasnak, a művészet a lelkükben van. Az életet a maguk szemével látják, sokat utaznak és igyekeznek az emberiségnek a multját és megérteni Az életet az idők tanuja, az élet mestere nélkül, a történelem nélkül nem lehet teljességben megérteni. Az idő elmúlt, a mikor a szájhagyomány vagy anekdoták szállították őskörül utódokra a történelmet. Annak a kornak is vége van, a melyik csak a maga nemzete történelme iránt érdeklődött. A haza sohasem fog kihalni az emberek szívéből, szeretete nem a hazával, csak a szívvel mulhatik el. De mégis mindenütt és mindenben az élet teljességét keressük, az emberi lélek kifejlődése érdekelt. Azért, ha történelmet olvasunk, az csak az emberiség története lehet, világtörténelem, mely azonban a mi hazánkat is a kellő helyre illeszti. Ezt teszi a Nagy Képes Világtörténet, melynek most jelent meg 141. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest VIII, Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

— **A vérnász.** Hiába állapotott meg a protestantizmus hódítása a vallásos türelmetlenség üszke, ha közbe el-elesöndesült is, újra fel-fellobogott, mihelyt a politika átsuhan az országon. Hiába sorozzák az Ujkorhoz az ellenreformáció korát, mégis csak Középkor ez az idő intézményeiben, szokásaiban, s minden fölött erkölseiben. Karddal oldalukon jártak e kor férfiai, meregüggel a hölgyek. S a trónon és trón körül azok az alakok ültek, a kiknek neve Medici Katalin, Henrik navarrai herceg, Guise Henrik. A vallásos szenvedély álynyult a politikai térre, a politikai indulat felgyújtogatta a vallásos érzést, a fegyveres armány benyomult a templomba, a mise és a nász ünnepei jelenetei közé. És a vérnász után következett az irtózat Szent-Bertalan éj s Páris utcáit és királyi palotája udvarait, tereit a hűgennők vére festette pirosra.

Ennek a csodálatos, színeire festői, erkölcsében középkori, nyers és vad kornak a mozgalmas történetét találai a Nagy Képes Világtörténet 140. füzetében.

Bárminemű

könyvkötészeti munka a leegyszerűbttől a legfinomabb

diszkötésig

gyorsan készítettik
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkötészetében

CSÁKTORNYÁN.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Borgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízhatóbedöröszölésülalkalmazatik közvényel, csuszal és meghűlésekül.
Intés. Súlyosabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Borgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forgalmaz: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.
Richter F. Ad. és tarsi, 1008 B. k. sz. adózt. cs. ut. Rudaistadt.

601. 1-28

608 sz. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz 102 §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a Perlaki kir. járásbíró-ság 1901 évi V. 264/1 323/1 sz. végzése köveikeztében Dr. Wollák Adolf alsó-lendvai ügyvéd által képviselt Alsó-Lendva vidéki lakareképnztár r.-t. javára Sántek Antal és t. novákovecki lakosok ellen 515 és 558 kor. s jár. erejéig 1901. évi szept. 10-én fogantositott kielgítési végrehajtás utján le és fölül foglalt és 2490 kor. becsült következő ingóságok u. m.: 3 pajtá. 4 sertés ól, 2 kukoricza kas, 3 ló, 1 tehén, kukoricza, szalma és 3 sertés nyilvános árverésen eladatsk.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíró-ság 1901 évi V. 264/3 sz. végzése folytán 515 és 558 kor. tőkekövetelés ennek és pedig 514 k. után 1901. június 18-tól 558 k. után 1901. évi július hó 2 napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 128 kor. 15 fill.-ben bíróilag már megállpított költségek erejéig a helyszínen Novákovecz községben leendő közzétésére

1901. évi december hó 6-ik napjának é. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg. hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárónal is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielgítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlak 1901. nov. hó 20 napján.

Németh
kir. bírósági kiküldött.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak
Uradalmaknak, községeknak három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövényrovány. Ez az egyedül, melyből oly sokaság kerülhet par. év alatt, munkával csakely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsemetek. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fényvonalu **tőárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap-ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely ninesen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznosra ne fordítanák. városan, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik **rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep”, Nagy Gábor, 579 5-20 Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A valódi Réthy-féle pemetefű-czorkorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerárban kapható:

== Csáktornya: ==
PETHŐ JENŐ
== gyógyszerárban. ==

587 4-7

Képeslevelezőlap ajándékok

== a legművészebb kivitelben kaphatók ==

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésben

CSÁKTORNYÁN.

Nem préselt bor-seprőt

(Geläger)

vesz minden mennyiségben

a Cognac Ipar részvény-társaság Zágrábban

== Mintázott ajándékok kéretnek. ==

002. 1-2

Magyarország legrégebb Cognac-gyára.

Magyar-francia cognac-gyár

Marty R. és Társai

Világos.

(Alapított 1883-ban.)

Ajánlja tisztá

borpárlatait.

Kizárólagos raktár Csáktornya részére

TODOR R. fűszer- és csemegeüzletében

Csáktornyán.

Egyetlen gőzerőre berendezett cognac-gyár. 560 11-12

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyán

a legújabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

